

Константинъ Величковъ.

(Биографични бѣлѣжки — за юноши).

На третия тогo телеграфътъ ни донесе скръбната вѣстъ, че въ далечния градъ Гренобль, въ Франция, се е поминалъ внезапно видниятъ нашъ писателъ, поетъ и общественъ дѣецъ Константинъ Величковъ. Тая новина потопа въ скръбъ цѣлото българско общество, защото съ името на покойника сж свързани спомени за една честна, безкористна и самоотвержена дѣйностъ на единъ многозаслужилъ на своето отечество българинъ. Загубата е тежка за българския народъ и нейната тежина става още по-голяма, когато си спомнимъ, че числото на многозаслужилитъ наши дѣйци е малобройно, че то постоянно редѣе, и че ние, като народъ малъкъ и младъ, съ незакръпналь още животъ, имаме прѣголяма нужда отъ идеални труженици. Дѣйността и заслугитъ на Константина Велиčkova, неговитъ рѣдки качества и добродѣтели сж познати на цѣлото мисляще наше общество, което борави съ книжнина и което зема участие въ нашия общественъ и политически животъ. Името Константинъ Величковъ е познато и на нашитъ юноши, па и на българскитъ малки школници, които всѣкидневно срѣщатъ това име въ своитъ христоматии и читанки. И понеже въ живота на тоя нашъ писателъ-дѣецъ има дѣла, достойни за посочване на юношеството, ние ще прѣдадемъ на късо неговата биография, като прибавимъ и нѣкои наши лични спомени отъ прѣбиванието на покойника въ София, прѣзъ послѣднитъ му дни, прѣди послѣдното му отпътуване за далечната Франция, кждѣто даде вѣченъ отдихъ на своята страдалческа душа.

Константинъ Величковъ е роденъ въ Татаръ-Пазарджикъ прѣзъ 1856 година. Най-

Кой знае кждѣ ще свърша днитъ;
Ще умра може би въ чужбина азъ,
Но вѣрата, що сгрѣва ми гърдитъ,
Не ще угасне до послѣдний часъ;
На смъртний одъръ ще я викамъ съ гласъ,
И тя ще ми склюпи очитъ . . .

(Изъ „Цариградски сонети“)

напрѣдъ той се е училъ въ родния си градъ, а когато станаль на 12 години, родителитъ му го изпратили въ Цариградъ. По онова врѣме въ България не е имало по-високи училища, та заможнитъ българи си изпращали синоветъ или въ Русия или въ Цариградъ, кждѣто сж пострѣпвали въ бѣлѣжитото американско училище „Робертъ-Колѣжъ“, или пъкъ въ царския ли-

цей който и днесъ се слави по наредбата си и по науката, която възпитаницитъ добиватъ тамъ отъ учителитъ, повечето отъ които сж французи.

Цѣли шестъ години е прѣкараль Константинъ Величковъ въ тоя лицей и е показаль такова трудолюбие и такива дарби, щото билъ гордостъта на всички учещи се българи въ лицей и билъ обичанъ прѣмногo отъ своитъ учители. На неговитъ способности и на обичѣта, която сж имали учителитъ къмъ него, се дължи опрощението, което сж му направили за една негова буйна постѣпка, за която всѣки другъ на негово мѣсто би билъ изключенъ веднага отъ училището. Тая постѣпка е слѣдната. Когато веднѣжъ ученицитъ били на трапезата и яли скумрии, нѣкой ученикъ, по народностъ грѣкъ, си позволиль една шега по адресъ на българския народъ. Величковъ дочуль това, изведнѣжъ кипналь и хвърлиль ножа, съ който яль, право въ лицето на ученика — грѣкъ. Колкото и да е осждителна постѣпката на покойника, тя ни показва пакъ неговата силна любовъ къмъ отечеството си и къмъ своя народъ. Тая пламенна любовъ къмъ своя народъ и своето отечество той я е показаль още отъ най-ранни години и съ това, че първиятъ неговъ книжовенъ трудъ е драмата „Невѣнка и